

Mācību un metodiskie materiāli par sociālo uzņēmējdarbību pamatskolai

4. KĀ IZVĒLĒTIES UZŅĒMĒJDARBĪBAS VEIDU?

<p>Caurviju prasmes</p>	<p>Kritiskā domāšana un problēmrisināšana “9.1.1. Formulē atvērtus, uz izziņu vērstus jautājumus problēmsituācijās un situācijās, kas ietver vairākas jomas. Izvērsti un plānveidīgi raksturo rezultātus, savu darbību. Mērķtiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju un situācijas, izprot to kontekstu.”</p> <p>Jaunrade un uzņēmējspēja “9.2.3. Viens vai grupā spēj radīt jaunu un sev vai citiem noderīgu produktu vai risinājumu, prot vadīt procesu no idejas radīšanas līdz tās īstenošanai. Saskaņoties ar grūtībām, neatlaidīgi meklē un rod risinājumu.”</p> <p>Sadarbība “9.4.2. Pauž savu un uzklausa otra viedokli, ievērojot cieņu pret sarunas partneri, rod vienojošu viedokli situācijā, kad pusēm ir atšķirīgi uzskati.”</p> <p>Pilsoniskā līdzdalība “9.5.4. Piedāvā īstenojamus un ilgtspējīgus risinājumus vietējās kopienas dzīves uzlabošanai. Sadarbībā ar citiem kādu no tiem īsteno un pamato savas iesaistes jēgu.”</p>
<p>MPS</p>	<p>“9.4.3. Vietējas nozīmes uzņēmējdarbības pasākumos gūst praktisku uzņēmējdarbības pieredzi, analizē sava mācību uzņēmuma darbību, nosakot tā peļņu, ražīgumu, kā arī izstrādā priekšlikumus uzņēmuma konkurētspējas uzlabošanai. Analizē cenu veidojošos faktorus. Skaidro un salīdzina, kā notiek resursu sadale un kā darbojas tirgus mehānisms dažādās ekonomiskajās sistēmās. Analizē vēsturiskās saimniekošanas formas un tehnoloģiju pilnveides ietekmi uz sabiedrības attīstību.”</p>
<p>Sasniedzamie rezultāti MPP 8. klasei</p>	<p>8.1. Kā notiek ražošana? “Mācās pieņemt ekonomiski izdevīgāko alternatīvu, potenciāli izvēloties komercdarbības formu savam uzņēmumam.” “Vietējas nozīmes uzņēmējdarbības pasākumos gūst praktisku uzņēmējdarbības pieredzi, analizē sava mācību uzņēmuma darbību, nosakot tā peļņu, ražīgumu, kā arī izstrādā priekšlikumus uzņēmuma konkurētspējas uzlabošanai. (S.9.4.3.)”</p> <p>Apakštemats: Kādi ir uzņēmējdarbības veidi? “Grupās iepazīstas ar Komerclikuma fragmentiem, noskaidro komercdarbības veidus un to īpatnības. Izmantojot zigzaga metodi, iepazīstina klases biedrus ar iegūto informāciju, lai pamatotu izdevīgāko komercdarbības juridisko formu savam uzņēmumam.”</p>

Nodarbības apraksts

Klase	8.	Laiks	1-3 mācību stundas
Mērķis	Iepazīt dažādus uzņēmējdarbības veidus un mācās izvēlēties biznesa mērķim piemērotāko.		
Sasniedzamie rezultāti	<ol style="list-style-type: none"> Izprot saimnieciskās darbības un komercdarbības atšķirības, un spēj identificēt dažādus komercdarbības veidus Latvijā. Analizē “Komerclikuma” un “Sociālā uzņēmuma likuma” fragmentus un salīdzina komercdarbības veidus pēc to priekšrocībām un trūkumiem. Izprot sociālās uzņēmējdarbības būtību un spēj izvērtēt, vai konkrēta biznesa ideja atbilst šim modelim. Argumentēti pamato komercdarbības formas izvēli, ņemot vērā gan ekonomiskos, gan sociālos faktorus. 		
Jēdzieni	saimnieciskā darbība, komercdarbība, SIA, AS, IK, sociālais uzņēmums, nevalstiskās organizācijas		
Izdale		Uzskate	
Darba lapa Nr.4 (turpmāk 4.DL) “Komerclikuma” un “Sociālā uzņēmuma likuma” fragmenti darbam grupās (turpmāk 4.IM) Datori vai citas viedierīces ar interneta pieslēgumu		Nodarbības Nr.4 prezentācija (turpmāk P4.)	

Ierosināšana

Skolotājs	Skolēns	Resursi
<p>Izmanto metodisko paņēmieni “Atslēgvārdi”: uzraksta uz tāfeles vai izmanto P4. 2. slaidu, lai demonstrētu temata atslēgas vārdus: saimnieciskā darbība, komercdarbība, SIA, AS, IK, sociālais uzņēmums, nevalstiskās organizācijas.</p> <p>Aicina skolēnus pateikt, kas viņiem nāk prātā, dzirdot šos vārdus un abreviatūras. Īsi komentē skolēnu atbildes un sasaista tās ar nodarbības mērķi.</p> <p>Precizē, vai skolēni sapratuši mērķi un sasniedzamos rezultātus, izmantojot metodisko paņēmieni “Roku signāli”. Ja nepieciešams, izskaidro paņēmieni.</p> <p>Situācijā, ja redz daudz “īkšķus uz sāniem” vai “uz leju”, velta vēl laiku, lai atkārtotu vai precizētu informāciju.</p>	<p>Nosauc, kas nāk prātā, saistībā ar dotajiem atslēgas vārdiem.</p> <p>Noskaidro mērķi un sasniedzamos rezultātus. Demonstrē, ka sapratuši mērķi un sasniedzamos rezultātus:</p> <p>Īkšķis uz augšu — pilnībā saprotu mērķi un sasniedzamos rezultātus.</p> <p>Īkšķis uz sāniem — vēl ir neskaidrības.</p> <p>Īkšķis uz leju — nesaprotu mērķi un sasniedzamos rezultātus.</p>	P4. 2.-4.

<p>Demonstrē P4.6. slaida shematisko attēlu un rosina skolēnus skaidrot, ko no tās skolēni saprot par tajā attēloto jēdzienu saistījumu.</p> <p><i>"Apskatiet šo diagrammu. Ko jūs tur redzat? Kādas ir lielākās un mazākās figūras? Kā tās ir savstarpēji saistītas?"</i></p> <p><i>"Labi, jūs redzat, ka figūras ir iekļautas viena otrā. Kā jūs domājat, ko tas varētu nozīmēt?"</i></p>	<p>Vēro attēlu un apraksta to atbilstoši skolotāja aktualizācijas līmenim.</p> <p>Piemēram: <i>"Lielākais taisnstūris ir saimnieciskā darbība, mazāks taisnstūris iekš tā ir komercdarbība, vēl mazāks - sociālā uzņēmējdarbība, utt."</i></p> <p>Iespējams, izsaka pieņēmumus par to, ko šīs figūras nozīmē. Domā, diskutē, varbūt nonāk pie atbildes, ka mazākā figūra ir daļa no lielākās, piemēram, sociālā uzņēmējdarbība ir daļa no komercdarbības un tml.</p>	<p>P4. 6.</p>
---	--	---------------

Apjēgšana

Skolotājs	Skolēns	Resursi
<p>Skaidro jēdzienus, izmantojot P4.6. attēlu, balstoties uz skolēnu atbildēm (to līmeņa). Piemēram: <i>"Jūs pareizi ievērojāt, ka figūras ir iekļautas viena otrā. Tas nozīmē, ka tās ir savstarpēji saistītas. Lielākais taisnstūris apzīmē saimniecisko darbību — jebkuru darbību, ko cilvēks veic regulāri, lai nopelnītu naudu vai gūtu citus labumus. Iekš saimnieciskās darbības atrodas mazāks taisnstūris — komercdarbība. Tā ir saimnieciskās darbības veids, kura galvenais mērķis ir gūt peļņu. Komercdarbību veic komersanti — tie, kas ir reģistrējuši savu uzņēmumu. Vēl mazāks taisnstūris ir sociālā uzņēmējdarbība. Tas ir uzņēmējdarbības veids, kā mērķis ir ne tikai gūt peļņu, bet galvenais mērķis — risināt sociālas problēmas, piemēram, palīdzēt cilvēkiem ar invaliditāti vai aizsargāt vidi. Redzat, ka īpaši sociālās uzņēmējdarbības taisnstūrī izcelts cits mazāks taisnstūris – sociālais uzņēmums. Sociālais uzņēmums ir komercuzņēmums, kam saskaņā ar</i></p>	<p>Klausās skolotāja skaidrojumu un veic 1. uzdevumu.</p> <p>Pārbauda skaidrojuma precizitāti, izmantojot P4. 7.-9.</p>	<p>P4. 5.-9. 4.DL 1.uzd.</p>

<p><i>Sociālā uzņēmuma likumu ir piešķirts sociālā uzņēmuma statuss un kurš veic saimniecisko darbību, kas rada labvēlīgu un nozīmīgu sociālo ietekmi. Par to vairāk pētīsim šajā nodarbībā. Nevalstiskās organizācijas ir brīvprātīgas pašpārvaldes struktūras vai organizācijas, kas izveidotas nevis peļņas gūšanai, bet citu mērķu sasniegšanai. Taču arī tās var veikt saimniecisko darbību, kura var būt arī kā sociālā uzņēmējdarbība, taču tās nekad nav sociālais uzņēmums.”</i></p>		
<p>Vispirms sniedz informāciju par saimniecisko darbību, kura nav komercdarbība.</p>	<p>Aktīvi klausās skolotāja stāstījumu. Izpilda 2. uzdevumu.</p>	<p>P4. 10.-14. 4.DL 2.uzd.</p>
<p>Pievērš skolēnu uzmanību dažādiem komercdarbības veidiem, skaidro ZIG ZAG metodi, kura tiks izmantota grupu darbā, lai sasniegtu rezultātu “Analizē “Komerclikuma” un “Sociālā uzņēmuma likuma” fragmentus un salīdzina komercdarbības veidus pēc to priekšrocībām un trūkumiem.” Norāda, ka tiks pētīti 3 komercdarbības veidi; IK – individuālais komersants, AS – akciju sabiedrība, SIA – sabiedrība ar ierobežotu atbildību un vienlaikus arī noskaidrots, kas ir sociālais uzņēmums. Izskaidro grupu darba uzdevumu. Organizē grupu darbu, sniedz atbalstu atbilstoši skolēnu mācību vajadzībām grupu darba laikā.</p>	<p>Precizē ZIG ZAG metodi, ja nepieciešams, izmanto 4.DL sniegto noderīgo informāciju par metodi. Veic grupu darba uzdevumus atbilstoši uzdevumam: “1.solis: sadalīšanās «mājas grupās» (4 cilvēki) 2. solis: saņemtā likuma fragmenta izlasīšana un izpēte individuāli «mājas grupā» 3. solis: sagatavošanās «ekspertu grupās»: A, B, C, D grupas 4. solis: mācīšanās «mājas grupās» 5. solis: apkopojuma izveide, uzdevumu izpilde darba lapā un pārbaude”</p>	<p>P4. 15.-17. 4.DL 4.IM</p>
<p>Pirms 5. soļa izskaidro 3. uzdevumu.</p>	<p>Grupu darba 5. soļa laikā izpilda 3. uzdevumu.</p>	<p>P4. 18. 4.DL 3.uzd.</p>

Refleksija

Skolotājs	Skolēns	Resursi
<p>Aicina pārskatīt 1. uzdevuma attēlu un papildināt to ar komercdarbības veidiem. Izmanto uzvedinošos jautājumus, ja nepieciešams.</p>	<p>Grupās apspriežas, tad piedāvā savu variantu attēla papildināšanai. Salīdzina ar atbildes variantu P4. 20. Izpilda 4. uzdevumu.</p>	<p>P4. 19.-20. 4.DL 4.uzd.</p>

	Papildina 1. uzdevuma shēmu.	
Aicina izpildīt 4.DL 5. uzdevumu, lai novērtētu, vai nodarbības mērķis ir īstenots un sasniegti plānotie rezultāti. Sniedz skolēniem atgriezenisko saiti par 5. uzdevumu. Aicina skolēnus noteikt, vai nodarbības mērķis ir sasniegts.	Izpilda 5. uzdevumu. Salīdzina atbildes ar skolotāja doto atgriezenisko saiti. Sniedz skolotājam savu atgriezenisko saiti par nodarbības mērķi.	P4. 21.-22. 4.DL 5.uzd.

Idejas un resursi papildus iespējām

- Izveidojiet spēli "Uzņēmējdarbības veidi", kurā skolēniem jāatbild uz jautājumiem par dažādām uzņēmējdarbības formām. Varat izmantot dažādus spēļu mehānismus, piemēram, viktorīnas, atmiņas spēles vai lomu spēles.
- Organizējiet diskusiju par dažādu uzņēmējdarbības formu priekšrocībām un trūkumiem. Sadaliet skolēnus grupās un ļaujiet viņiem argumentēt savu viedokli.
- Aiciniet skolēnus sagatavot prezentācijas par dažādiem uzņēmumiem, analizējot to darbību un izvērtējot, kāda uzņēmējdarbības forma tiem ir vispiemērotākā.
- Uzaiciniet uzņēmēju vai speciālistu no Valsts ieņēmumu dienesta, lai pastāstītu par uzņēmējdarbības reģistrāciju, nodokļiem un citiem praktiskiem jautājumiem.
- Izmantojiet videofilmas no Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācijas materiālu kopas kanālā YouTube: <https://www.youtube.com/channel/UCVhxQP3jZixUjBP5PeRluEg>, lai ilustrētu dažādu uzņēmējdarbības formu darbību un ietekmi uz sabiedrību.
- Izmantojiet informāciju no
 - LR Uzņēmumu reģistra mājaslapas: <https://www.ur.gov.lv/lv/>
 - Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras mājaslapas: <https://www.liaa.gov.lv/lv/>
 - Valsts ieņēmumu dienesta mājaslapas: <https://www.vid.gov.lv/lv/>
 - Komerclikuma: <https://likumi.lv/ta/id/5490-komerclikums>
 - Sociālā uzņēmuma likuma: <https://likumi.lv/ta/id/304225-sociala-uznemuma-likums>
- Apmeklēt sociālo uzņēmumu katalogu: <https://socuznemumi.lv/>
- Izpētīt Labklājības ministrijas sociālo uzņēmumu reģistru: <https://www.lm.gov.lv/lv/socialo-uznemumu-registrs>, lai meklētu veiksmīgas sociālās uzņēmējdarbības piemērus savā kopienā.
- Varat pielāgot nodarbības saturu un aktivitātes skolēnu vecumam un interesēm.
- Varat izmantot dažādas interaktīvas metodes, lai iesaistītu skolēnus un veicinātu viņu aktīvu līdzdalību.
- Varat integrēt nodarbību ar citiem mācību priekšmetiem, piemēram, sociālajām zinībām, vēsturi vai matemātiku.

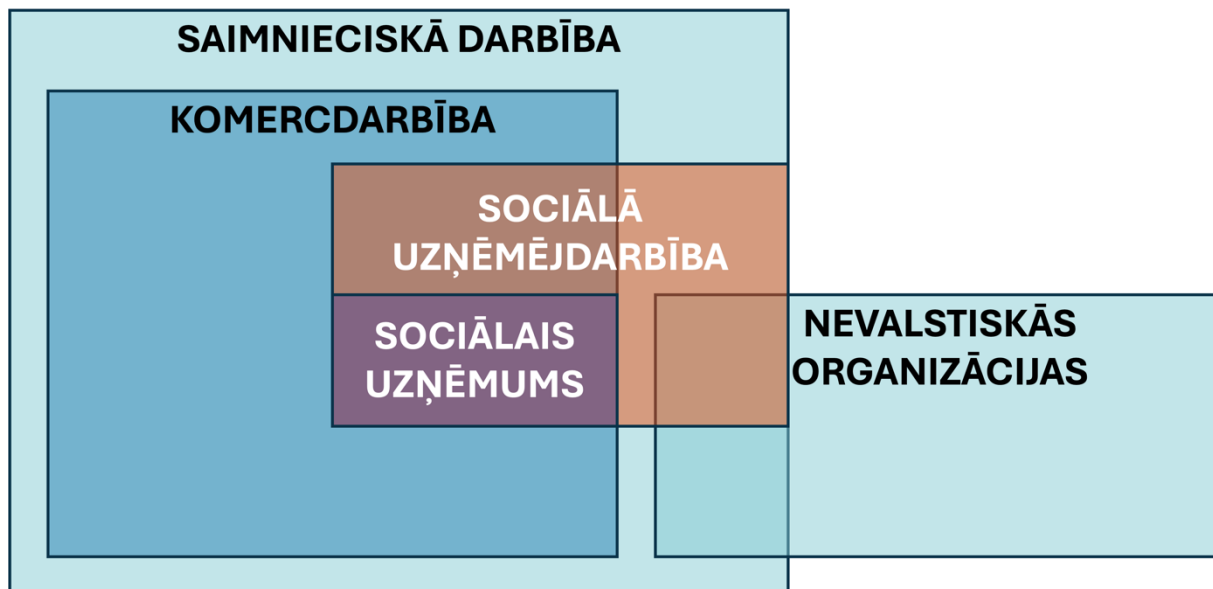
Pielikums:

1. Darba lapa Nr. 4. "Kā izvēlēties uzņēmējdarbības veidu?"
2. Izdales materiāls Nr. 4. grupu darbam. "Komerclikuma" un "Sociālā uzņēmuma likuma" fragmenti

1. Darba lapa Nr. 4. “Kā izvēlēties uzņēmējdarbības veidu?”

1. uzdevums. Apskaties attēlu! Piedalies diskusijā par attēlu un noskaidro jēdzienus: saimnieciskā darbība, komercdarbība, sociālā uzņēmējdarbība, sociālais uzņēmums, nevalstiskās organizācijas! Papildini tabulu ar jēdzienu skaidrojumu!

Jēdziens	Skaidrojums
saimnieciskā darbība	
komercdarbība	
sociālā uzņēmējdarbība	
sociālais uzņēmums	
nevalstiskas organizācijas	

2. uzdevums. Klausies skolotāja stāstījumu un/vai izmanto informāciju Valsts ieņēmumu dienesta mājaslapā <https://www.vid.gov.lv/lv/saimnieciskas-darbibas-veiceji> un ieraksti tekstā trūkstošos vārdus!

Saimnieciskā darbība ir jebkura darbība, ko cilvēks veic _____, lai nopelnītu naudu vai gūtu citus labumus. Svarīgi atcerēties, ka saimnieciskā darbība atšķiras no saimniekošanas vaļaspriekam.

Ja tu adi zeķes savam priekam, tā _____ saimnieciskā darbība. Bet, ja tu adi zeķes un pārdod tās internetā, tā jau _____ saimnieciskā darbība.

Cilvēkam, kurš veic saimniecisko darbību, ir _____ sava saimnieciskā darbība vai jādibina uzņēmums un jāmaksā _____ no saviem ienākumiem, ja izpildās vismaz 1 no 3 kritērijiem:

1. darījumi ir regulāri un sistemātiski – _____ un vairāk darījumi gadā vai _____ un vairāk darījumi 3 gados;

2. ieņēmumi no darījumiem pārsniedz _____ eiro gadā (izņēmums ir ieņēmumi, kas gūti no personiskai lietošanai paredzēto kustamo lietu – mēbeļu, apģērba un citu lietu – pārdošanas vai atsavināšanas):

3. darbības ekonomiskā būtība vai cilvēka īpašumā esošo lietu apjoms norāda uz sistemātisku darbību ar mērķi gūt _____.

Saimniecisko darbību var neregistrēt par ienākumiem, kas nepārsniedz _____ eiro gadā un ir gūti no: sēņošanas, ogošanas vai savvaļas ārstniecības augu un ziedu vākšanas un pārdošanas piemājas saimniecības vai personīgās palīgsaimniecības (t.sk. no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas) vai parka vīngliemežu ieguves un pārdošanas (nemedijamā sugas *Helix pomatia*).

Šādā gadījumā no ienākumiem, kas nepārsniedz _____ eiro gadā, nodoklis _____.

Tomēr gūtie ienākumi ir jāuzskaita un, kad tie gada laikā pārsniedz 3000 eiro, piecu darbdienu laikā _____ saimnieciskā darbība. Ienākumus uzskaitīti var jebkurā sev ērtā veidā, piemēram, pierakstot _____ vai _____.

Par saimniecisko darbību neuzskata un neregistrē:

1) ienākumu gūšanu no _____ īpašuma pārdošanas, kā arī no īpašumā esoša augoša meža pārdošanas izciršanai un tajā iegūto _____ pārdošanas, neatkarīgi no veikto darījumu skaita, ja cilvēks pats izdevumus, kas saistīti ar šā ienākuma gūšanu, neatzīst par saimnieciskās darbības izdevumiem;

2) ienākumu gūšanu no _____ pārdošanas, izņemot, ja metāllūžņus pārdod individuālais komersants, kurš saņēmis licenci melno un krāsaino metālu atgriezumam un lūžņu iepirkšanai Latvijā.

Ne visās jomās var reģistrēt saimniecisko darbību. Jo ir tādas saimnieciskās darbības jomas, kurās uzņēmums ir jāreģistrē tikai kā _____.

Noderīga informācija

ZIG ZAG metode

Darbs "mājas grupās" pa 4 dalībniekiem.

Sākumā visi skolēni strādā individuāli savās mājas grupās. Katrs mājas grupas dalībnieks saņem atšķirīgu uzdevumu vai informācijas fragmentu, kas jāapgūst.

Darbs "ekspertu grupās".

Skolēni no dažādām mājas grupām, kuriem ir viens un tas pats uzdevums, apvienojas ekspertu grupās. Šajās grupās viņi kopīgi apgūst un analizē informāciju, diskutē un dalās ar savām atziņām.

Atgriešanās "mājas grupās".

Pēc darba ekspertu grupās, skolēni atgriežas savās mājas grupās un dalās ar iegūtajām zināšanām. Katrs skolēns kļūst par "ekspertu" savā jomā un māca pārējiem grupas dalībniekiem.

Zināšanu apkopošana.

Visi mājas grupās kopīgi apkopo iegūto informāciju. Katrs individuāli izpilda zināšanu pārbaudes uzdevumu darba lapā. Salīdzina atbildes ar prezentāciju.

3. uzdevums. Apkopo informāciju par 4 komercdarbības uzņēmumu veidiem: individuālo komersantu, akciju sabiedrību, sabiedrību ar ierobežotu atbildību un sociālo uzņēmumu!

INDIVIDUĀLAIS KOMERSANTS	AKCIJU SABIEDRĪBA
SABIEDRĪBA AR IEROBEŽOTU ATBILDĪBU	SOCIĀLAIS UZŅĒMUMS

4.uzdevums. Papildini 1. uzdevuma shēmu ar apgūtajiem komercdarbības veidiem: IK, AS, SIA!

5. uzdevums. Izlasi situācijas! Nosaki, kuru uzņēmējdarbības veidu katrā situācijā būtu jāizvēlas! Argumentē savu prognozi, izmantojot grupu darba Komerclikuma un Sociālās uzņēmējdarbības izpētes rezultātus!

Situācijas	IK, SIA, AS vai sociālais uzņēmums	Argumenti
<p><i>Divi draugi, Marta un Jānis, vēlas atvērt spēļu istabu bērniem. Viņi sapņo par vietu, kur visi bērni var nākt spēlēties, radoši izpausties un socializēties. Marta ir pieredzējusi skolotāja, un Jānis ir galdnieks, kurš var izgatavot dažādas spēles un rotaļlietas. Viņi vēlas, lai spēļu istaba būtu pieejama arī bērniem no maznodrošinātām ģimenēm, piedāvājot viņiem bezmaksas apmeklējumus vai atlaides.</i></p>		
<p><i>Anna un Kārlis vēlas uzsākt saldējuma ražošanu. Viņi vēlas ražot ne tikai gardu, bet arī veselīgu saldējumu no dabīgām izejvielām. Annai ir pieredze konditorejā, bet Kārlis ir labs pārdevējs. Viņi vēlas vispirms atvērt vienu, bet vēlāk vairākus saldējuma kioskus visā Latvijā.</i></p>		
<p><i>Students Arnis izstrādā mobilo lietotni, kas palīdz cilvēkiem ar kustību traucējumiem orientēties pilsētvidē, tās pieejamībā. Viņš vēlas, lai lietotne būtu pieejama bez maksas un atvieglotu ikdienas dzīvi cilvēkiem ar redzes problēmām. Tāpēc puisis domā, kā nodrošināt lietotnes izmaksas.</i></p>		
<p><i>Divi jauni un ambiciozi uzņēmēji, Kristaps un Laura, ir izstrādājuši revolucionāru tehnoloģiju saules enerģijas iegūšanai. Viņu izgudrojums ir kompakts, efektīvs un viegli uzstādāms, un tam ir potenciāls mainīt veidu, kā mēs ražojam enerģiju. Lai attīstītu šo tehnoloģiju un sāktu ražošanu, viņiem ir nepieciešams ievērojams kapitāls – vismaz 1 miljons eiro. Viņi vēlas piesaistīt investorus gan Latvijā, gan ārvalstīs, un plāno laist savus produktus pasaules tirgū.</i></p>		

2. Izdales materiāls Nr. 4. grupu darbam. “Komerclikuma” un “Sociālā uzņēmuma likuma” fragmenti

A	
Individuālais komersants (IK):	
Komerclikums (https://likumi.lv/ta/id/5490-komerclikums) : B daļa. VII sadaļa	
74. pants: Individuālais komersants (lai saprastu, kas ir IK)	
75. pants: Individuālā komersanta reģistrācija (lai saprastu, kā kļūt par IK)	
76. pants: Individuālā komersanta tiesības izmantot firmu un atbildība (lai saprastu IK tiesības un pienākumus)	
Jautājumi:	
1.	Kas ir individuālais komersants? (74. pants)
<input type="text"/>	
2.	Kādos gadījumos fiziskajai personai ir pienākums reģistrēties kā individuālajam komersantam? (75. pants)
<input type="text"/>	
3.	Kā notiek individuālā komersanta reģistrācija? (75. pants)
<input type="text"/>	
4.	Kādas ir individuālā komersanta tiesības? (76. pants)
<input type="text"/>	
5.	Kāda ir individuālā komersanta atbildība? Ar ko viņš atbild par savām saistībām? (76. pants)
<input type="text"/>	
6.	Mini piemēru, kādu darbību varētu veikt individuālais komersants!
<input type="text"/>	
7.	Kādas, tavuprāt, ir individuālā komersanta priekšrocības un trūkumi?
<input type="text"/>	
8.	Iedomājies, ka vēlies atvērt savu mazo veikaliņu. Vai individuālā komersanta statuss būtu tev piemērots? Kāpēc jā vai kāpēc nē?
<input type="text"/>	

B**Akciju sabiedrība (AS):**

Komerclikums (<https://likumi.lv/ta/id/5490-komerclikums>) B daļa, XIII sadaļa

225. pants: Akciju sabiedrības pamatkapitāls (lai saprastu minimālo kapitāla apjomu AS dibināšanai)

226. pants: Akcija un ar to saistītās tiesiskās attiecības (lai saprastu, kas ir akcijas un kādas tiesības tās dod)

266. pants: Sabiedrības pārvaldes institūcijas (lai saprastu, kā tiek pārvaldīta AS)

267. pants: Akcionāru sapulce (lai saprastu, kā akcionāri piedalās AS pārvaldē)

291. pants: Padome (lai saprastu, kāda ir padomes loma AS)

301. pants: Valde (lai saprastu, kāda ir valdes loma AS)

Jautājumi:

1. Kas ir akciju sabiedrība? (225. pants)

2. Kāds ir minimālais pamatkapitāls akciju sabiedrībai? (225. pants)

3. Kas ir akcijas un kādas tiesības tās dod akcionāriem? (226. pants)

4. Kādas ir akciju sabiedrības pārvaldes institūcijas? (266. pants)

5. Kā akcionāri var piedalīties akciju sabiedrības pārvaldē? (267. pants)

6. Kāda ir padomes loma akciju sabiedrībā? (291. pants)

7. Kāda ir valdes loma akciju sabiedrībā? (301. pants)

8. Mini piemēru kādai akciju sabiedrībai, ko tu zini!

9. Kā tu domā, vai akciju sabiedrība būtu piemērota uzņēmējdarbības forma, ja vēlies atvērt nelielu kafejnīcu? Kāpēc jā vai kāpēc nē?

C**Sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA):**

Komerclikums: 6.nodaļas 124.-133.pants (par sabiedrībām ar ierobežotu atbildību) 185. pants:

Pamatkapitāla lielums (lai saprastu minimālo kapitāla apjomu SIA dibināšanai)

186. pants: Daļa (lai saprastu, kas ir daļas un kādas tiesības tās dod)

209. pants: Sabiedrības pārvaldes institūcijas (lai saprastu, kā tiek pārvaldīta SIA)

210. pants: Dalībnieku sapulces kompetence (lai saprastu, kā dalībnieki piedalās SIA pārvaldē)

221. pants: Valde (lai saprastu, kāda ir valdes loma SIA)

Jautājumi:

1. Kas ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību? (185. pants)

2. Kāds ir minimālais pamatkapitāls sabiedrībai ar ierobežotu atbildību? (185. pants)

3. Kas ir daļas un kādas tiesības tās dod dalībniekiem? (186. pants)

4. Kādas ir sabiedrības ar ierobežotu atbildību pārvaldes institūcijas? (209. pants)

5. Kā dalībnieki var piedalīties sabiedrības ar ierobežotu atbildību pārvaldē? (210. pants)

6. Kāda ir valdes loma sabiedrībā ar ierobežotu atbildību? (221. pants)

7. Mini piemēru kādai sabiedrībai ar ierobežotu atbildību, ko tu zini!

8. Kā tu domā, vai sabiedrība ar ierobežotu atbildību būtu piemērota uzņēmējdarbības forma, ja vēlies atvērt interneta veikalu? Kāpēc jā vai kāpēc nē?

D**Sociālais uzņēmums (SIA - SU)**

Sociālā uzņēmuma likums: 1., 2., 3., 5., 8. un 9. pants

Jautājumi:

1. Kas ir sociālais uzņēmums? (2. pants)

2. Kādi ir sociālā uzņēmuma mērķi? (1. un 2. pants)

3. Kādas ir sociālā uzņēmuma mērķa grupas? Mini vismaz divus piemērus. (2. un 3. pants)

4. Kādi ir nosacījumi, lai sabiedrība ar ierobežotu atbildību varētu iegūt sociālā uzņēmuma statusu? (5. pants)

5. Kādas ir sociālā uzņēmuma tiesības un pienākumi? (8. un 9. pants)

6. Kādi ir sociālā uzņēmuma darbības ierobežojumi? (9. pants)

7. Kādi atbalsta veidi ir pieejami sociālajiem uzņēmumiem? (8. pants)

8. Mini piemēru kādam sociālajam uzņēmumam, ko tu zini!

9. Iedomājies, ka vēlies dibināt uzņēmumu, kas ražo ekoloģiskas rotaļlietas un nodarbina cilvēkus ar invaliditāti. Vai sociālā uzņēmuma statuss būtu tev piemērots? Kāpēc jā vai kāpēc nē?